

forum nu

Så länge människor sätts i fängelse för sin övertygelse måste vi protestera. Det är omöjligt att på ett par timmar få en bild av allvaret i en annan människas övertygelse. Det skriver riksdagsledamoten Kerstin Ekman (fp) i den här forum-artikeln.

till dom! Måste det till hungerstrejker och massdemonstrationer för att politiker skall vakna och ta sitt ansvar?

Vi anser inte att det är mängden av fall som är det avgörande. Inte heller hur högljudd opinionsyttringen är. Så länge människor sätts i fängelse för sin övertygelses skull måste vi protestera.

Vi har inte bara ställt krav i riksdagen på en översyn av lagen, vi har också givit förslag på ett mer rättvist system än det vi har i dag. Det är för mig en gåta hur man kan negligera de framstötter som gjorts om en ändring. Med rätta anför de ungdomar som protesterar att dagens situation är klart otillfredsställande.

Under några få timmars samtal skall en utredare avgöra hur allvarlig den sökandes övertygelse är. Detta för att kunna till- eller avstyrka ansökan. Detta utlåtande går sedan tillsammans med den sökandes kommentarer till vapenfrinämnden för ställningstagande. Stor vikt fästes självklart vid utredarens rekommendation.

Dagens system innebär alltså att en person som ej tidigare träffat den som söker vapenfri tjänst på några timmar skall avgöra hur allvarlig övertygelsen är.

Jag anser att det enda rätta är att man utgår från att den sökande har en allvarlig övertygelse. Folkpartiets förslag innebär att den som vill fullgöra sin tjänst som vapenfri inger en egen skriftlig förklaring. För att ansökan skall vara tydlig på lagens centrala punkter bör den föregås av ett obligatoriskt informationssamtal.

Sin allvarliga övertygelse skall sökanden styrka med ett skriftligt intyg från två personer som åtnjuter allmänt förtroende.

Med ett aktivt ställningstagande, genom att förete ett intyg och genom att vara villig fullgöra den längre tjänstgöringstid som vapenfri tjänst innebär har den sökande uppfyllt de krav vi skall ställa och bör få sin ansökan bifallen. ■

Vapenfrilagen måste ses över!

Ingen svensk skall mot sin personliga övertygelse tvingas göra tjänst inom det militära försvaret. Detta är ett krav som fordrar fortsatt arbete för att bli uppfyllt. Trots en ny lag om rätt till vapenfri tjänst som antogs 1978 avtjänar idag unga människor fängelsestraff för att de nekat bruka vapen.

En grundregel för de beslutsfattare som stiftar lagar måste vara att ta reda på hur tillämpningen av en lag drabbar de enskilda människorna.

Därför borde just lagen om vapenfri tjänst stå under debatt.

Det finns en bred enighet i det svenska samhället om att vi skall bibehålla vårt värnpliktsystem. Det skall också finnas möjlighet att som vapenfri fullgöra sin tjänstgöring.

Det finns unga män som på grund av sin övertygelse inte vill bruka vapen. Nekar man dem vapenfri tjänst blir de totalvägrare. Om detta sker, och det sker, måste vi ompröva lagen.

Vi har från liberalt håll gjort upprepa- de framstötter i riksdagen om detta. Vi har motionerat till två riksmöten. Intresset har varit lika med noll från bl a socialdemokrater och moderater. Socialdemokraterna anför att lagen togs av en enig riksdag.

Jaha, men de enskilda människorna då? De som sätts i fängelse därför att de fått sin ansökan om vapenfri tjänst avslagen! De ungdomar som genom de kristna organisationerna försöker påverka för att få en ändring till stånd, varför lyssnar man inte

Begränsa telemonopolet!

Under senare år har det kommit många riksdagsmotioner om televerket. Det har nästan undantagslöst rört sig om att hålla emot verkets starka expansion, och att söka få det att sköta sina verkliga uppgifter på ett oklanderligt sätt.

För några år sedan var det annorlunda. Rätt få politiker hade intresse för frågorna. Det hela verkade tekniskt komplicerat, och "hade väl inga långsiktiga effekter".

Tomas Ohlin arbetar med teledata och var tidigare sekreterare i Informationsteknologiutredningen.

I dag är läget annorlunda. Allt fler inser att frågorna om ansvar och skötsel av våra telenät är nyckelfrågor för både näringsliv och socialt liv i vårt samhälle.

Det är inte bara i Sverige man är inne på dessa tongångar. I de flesta högindustrialiserade länder finns nu en debatt om att skapa en ökad autonomi i telesystemen, att liberalisera teleområdet.

Hårda angrepp

I Sverige har denna utveckling kryddats med rena angrepp på televerket från i första hand näringslivet. Vad har dessa angrepp rört?

● Man har kunnat påvisa orättfärdig konkurrensbegränsning för teleprodukter.

● Televerket har använt sin myndighetsfunktion till att skaffa sig fördelar i sin affärsdrivande verksamhet.

● Obalanserad information har spritts från televerket om produkter och tjänster.

● Televerket har självt utvidgat sitt monopol för den nya kontorstjänsten teletex.

● Televerket ger sig självt fördelar vid introduktionen av teledata m m.

Angreppen på televerket har knappast fått stå oemotsagda. Verket spenderar numera stora belopp på PR och publik information. Vad som närmast liknar en sluggerdebatt har utspelats i olika facktidsskrifter. 'Det blåser om Tony Hagström' är en formulering man ofta sett.

Det vore nu bra om vi kunde få de grundläggande ansvarsfrågorna prövade i förarbetet till ett nytt riksdagsbeslut om televerket. Det beslut som nu gäller är från december 1980, och mycket har hänt sedan dess.

Avgränsningen

I korthet är en huvudfråga hur vi ska kunna komma fram till en skarp avgränsning mellan myndighet och affärsverksamhet för televerket. Här finns ett politiskt spektrum, mellan å ena sidan (s) som inte vill röra det nuvarande systemet, och å den andra (m), som umgås med tanken att lägga ut hela telenätet på privat entreprenad. Fp har hittills accepterat ett monopol på själva telenätet, en grundservice av närmast social karaktär, men betonar att tjänster och produkter därutöver ska skötas i näringsfrihet på marknaden. En jämförelse: Vägverket driver vare sig taxi-, buss- eller lastbilsrörelse på våra vägar. Varför skulle det ske på teleområdet?

Televerket satsar nu självt intensivt på expansion. Förmodligen känner man der ökande trycket i debatten, och vill roffa åt sig så mycket som möjligt av teleområdet medan tid är.

Det är möjligt att vi måste nå fram till en ny regering för att effektivt kunna begränsa en maktkoncentration som är på väg på teleområdet. Men det är inte säkert. Allt fler kommer till klarhet – också i det nuvarande regeringspartiet.

Tomas Ohlin

